

Три простички неща...

ЯНКА ТАКЕВА, председател на Синдиката на учителите, за това, което трябва да се направи, за да стъпи българското училище на крака

В началото на новата учебна година 1500 учители ще бъдат съкратени и 60 български училища - закрити. Новият екип на Министерството на образованието, младежта и науката поиска от ДАНС разследване за процедурите, по които се определят учебниците за нашите деца. По данни на официалната статистика, преди да са завършили средното си образование, всяка година отпадат 18-20 хиляди ученици. За 20 години това са близо половин милион необразовани българи!...

По тези въпроси разговарям с Янка Такева, председател на Синдиката на учителите, регионален координатор за Балканите на организацията на жените към Международната профсъюзна организация.

- Кой според вас са най-належащите стъпки, които ще изправят българското училище на крака? Едва ли има оптимист, който да твърди, че то е стъпило здраво на земята...

- Три простички неща е нужно да се направят

днес за образованието. Първото е да се успокои системата, да се събере и подреди, тъй като днес тя е като разпокъсана дреха. Целостта ѝ се оформя от класно-урочната дейност, извънкласните форми и целодневната организация на работа с децата. Само чрез занимания със спорт, изкуство се разкриват дарбите на всяко дете, то се социализира. Това няма къде другаде да се случи. Пагубно е, че се унищожиха всички тези извънкласни, кръжочни форми на обучение в българското училище. Това стана през годините на прехода, осакатили се неговата цялост. И се стигна до това днес европейците да ни учат на важността на този вид занимания, стимулиращи формирането на съвременна личност. Значи, това „откъснато парче“ от дрехата на българското образование трябва да бъде възстановено. Второто важно нещо, което е наложително да направи новият екип на Министерството, е кадровото осигуряване на системата - административен и ръководен персонал, но и учители.

Според европейската квалификационна рамка, за да практикуват професията си, педагозите трябва да отговарят на 12 изисквания за компетентност. У нас няма такова нещо, въпреки че сме в Европа... И няма да стане, ако не се променят програмите за подготовка на учители във висшите училища.

Третият важен момент е финансовото обезпечаване на системата. Строхите от държавния бюджет не е възможно да се създаде модерна и качествена система на образование. Радваща е декларацията на новото

правителство, че няма да намалява финансирането в тази област. Това е въпрос на ценности и отговорност към бъдещето. В края на 90-те години Синдикатът на българските учители заедно със Съюза на психолозите към БАН направихме проучване, което показва, че българинът поставя на първо място оцеляването си. При второ проучване от 2005 година доброто образование беше вече сред приоритетите на народа ни. Той винаги по мъдрост е изпреварвал ръководителите си. Много ми се иска новото правителство да бъде бялата ляс-

ка се разполага, за да може разбираемо и въздействащо да се поднесе учебният материал. Голяма част от децата напускат именно заради това, че не разбират преподаваното в класната стая, не им е интересно. Създаването на един учебник е обусловено от учебните планове, програми и определеното учебно съдържание, регламентирани от Министерството на образованието. И какво се получава? Фундаментът не е добър, ерго- не може да има добра сграда. Много често не достигат часове по основни дисциплини, учителите не могат да препода-

товичка през последните 20 години и в това отношение...

- Много е актуална темата за корупцията и в образованието. И къде се „генерира“ тя в българското училище?

- Всичко, за което говорих, генерира корупция и ще ви обясня как става това. В съвременното училище е много важно с какви „оръдия на труда“ се работи, с какви учебници, помагала и техни-

дават изключително и тогава учениците търсят частните уроци. В един урок по история децата трябва да наизубрят 15-20 дати. По „регламент“... И после се чудим защо са „боси“. Голямо значение имат учебниците и учебните помагала. Те трябва да бъдат разбираеми и достъпни. Имаме чудесни издатели, които се съобразяват с основните изисквания, но и лоши практики, монополи държат определени издатели, невинаги учителите имат думата в избора на учебниците. Всичко това корумпира образователната система и проваля нейното оптимизиране да си оправим тези недопустими практики.

- Какво според вас трябва да се случи, за да не виждаме грозните картини ученици да бият и ругаят учителите си?

- Трите простички неща, за които говорих в началото. Те ще помогнат да се изгради друга ценностна система у българските деца, ще постави спирачка пред агресията, насилието и липсата на правила и задръжки. И няма нищо по-добро от забравеното старо добро. Имам предвид добродетелите, които носи в кръвта си нашият народ - възхищение от добродетелта, трудолюбие, таланта, ума, милосърдието и честно спечелените пари...

Разговора води
МИРА СТЕФАНОВА